

D.T1.3.2

TRAINING MATERIALS IN NATIONAL LANGUAGES

POLISH version

Version 1
05.2020

TAKING
COOPERATION
FORWARD

 Lokalne szkolenia w Polsce, Włoszech, Niemczech, Słowacji

 MATERIAŁY SZKOLENIOWE część A Prezentacja wprowadzająca
DOKUMENT D.T1.3.2

 SALUTE4CE | PP03 | Śląski Ogród Botaniczny

Moduł nr 0

INFORMACJA KONTEKSTOWA

PYTANIE WPROWADZAJĄCE

Co możemy zrobić, jeśli w obszarze miejskim trwale niemożliwe jest spełnienie standardów jakości i dostępności zieleni publicznej?

Przykład standardu i podstawowych wskaźników dostępności i jakości zieleni publicznej: *Accessible Natural Greenspace Standard (ANGSt) (England, 2011)*

ANGSt rekomenduje, aby każdy, bez względu na to gdzie mieszka, miał zapewniony dostęp do zielonej przestrzeni przyrodniczej, z równoczesnym spełnieniem następujących warunków:

- o powierzchni co najmniej 2 hektarów, nie dalej niż 300 metrów (5 minut spacerem) od domu;
- co najmniej jedno dostępne miejsce o powierzchni 20 hektarów w promieniu dwóch kilometrów od domu;
- jeden dostępny obszar o powierzchni 100 hektarów w promieniu pięciu kilometrów od domu;
- jeden dostępny obszar o powierzchni 500 hektarów w promieniu dziesięciu kilometrów od domu;
- co najmniej jeden hektar prawnie chronionej przyrody na tysiąc mieszkańców.

Trzy podstawowe zasady ANGSt to:

- poprawa dostępności terenów zielonych
- naturalizacja terenów zielonych
- zwiększanie ciągłości terenów zielonych

W wielu obszarach miejskich trudno jest nawet marzyć o spełnieniu jakichkolwiek standardów zieleni

Przykład: centrum Katowic

Co, jeśli brak jest miejsca dla tworzenia dużych terenów zielonych?

zastosujemy Miejską Zieloną Akupunkturę (MZA)

- ✓ Uważamy, że wiele małych interwencji w miejskim obszarze funkcjonalnym (MOF) może poprawić dostęp do usług ekosystemowych, zapewniając efekt wykraczający poza same tylko miejsca interwencji. Projekt SALUTE4CE oferuje innowacyjne rozwiązanie dla tych obszarów intensywnej zabudowy, w których nie jest możliwe zachowanie ani odtworzenie dużych otwartych przestrzeni jako terenów zielonych i można starać się jedynie o kreowanie możliwie licznych „zielonych punktów”. To rozwiązanie nazywa się miejską zieloną akupunkturą (MZA)
- ✓ Wdrożenie MZA w projekcie SALUTE4CE ma na celu:
 - poprawić jakość środowiska miejskiego
 - wzmocnić funkcje ekosystemów, w szczególności miejskich usług ekosystemowych
 - ulepszyć tkankę miejską poprzez zwiększenie liczby i dostępności terenów zielonych.
- ✓ Aby to umożliwić, w poszczególnych regionach uczestniczących w projekcie SALUTE4CE powstają cztery Plany Działania. Wszystkie te plany opracowane są w oparciu o metody wypracowane w ramach projektu.

CEL SZKOLENIA

- Celem niniejszego szkolenia jest wyposażenie lokalnej grupy liderów w praktyczną wiedzę niezbędną dla dobrego wyboru miejsc i rodzaju interwencji w zakresie miejskiej zielonej akupunktury (MZA), przy zastosowaniu podejścia wielokryterialnego, integrującego wysiłki ekspertów różnych dziedzin w procedurze partycypacyjnej.
- Umiejętności zdobyte podczas szkolenia zostaną wykorzystane przy tworzeniu i wdrażaniu Planu Działania dla naszego MOF obejmującego Chorzów, Rudę Śląską i Świętochłowice.

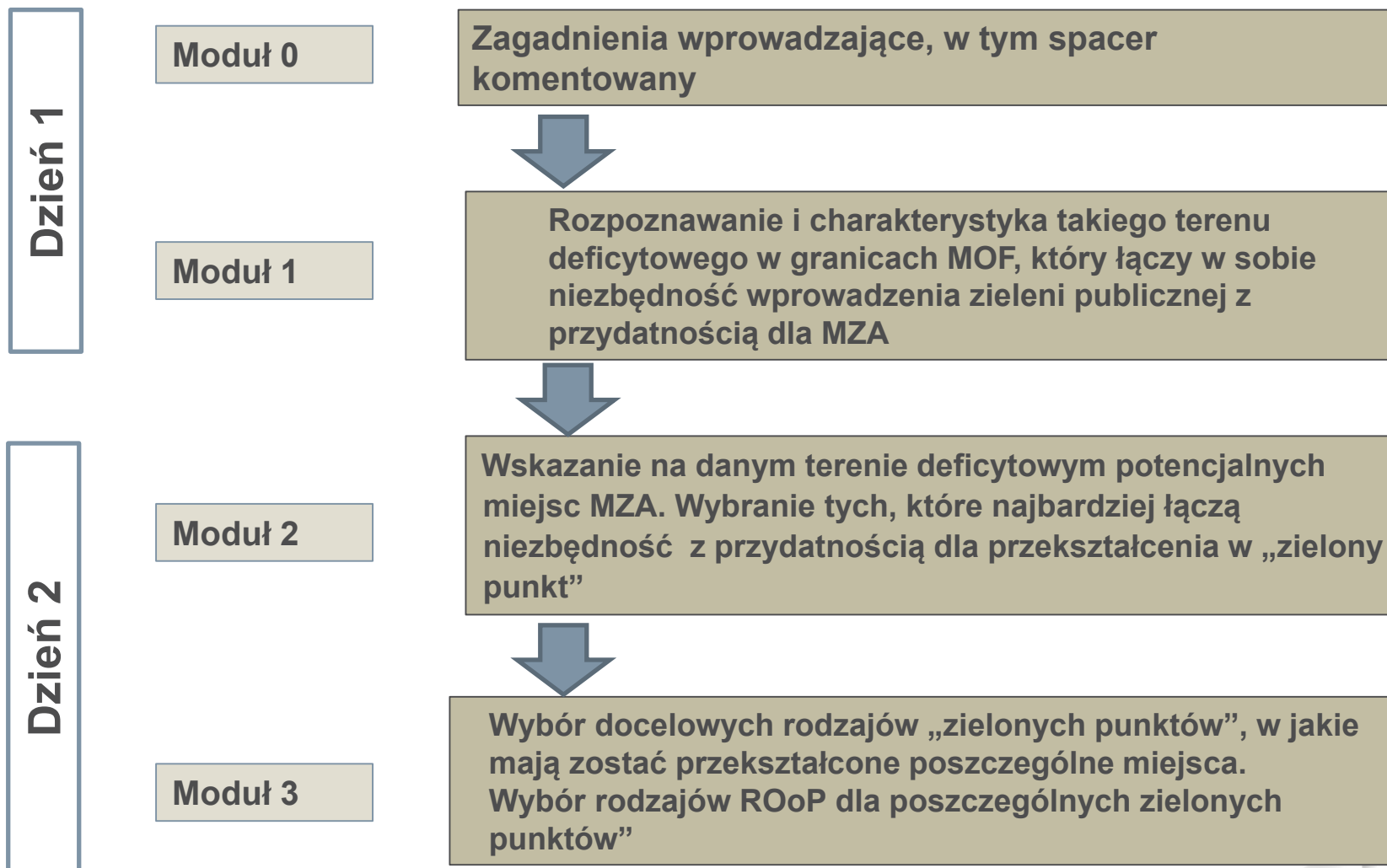

Powiązanie szkolenia z Planem Działania dla naszego MOF obejmującego Chorzów, Rudę Śląską i Świętochłowice

Wspólna procedura opracowania i wdrażania Planu Działania		Przedmiot szkolenia	
Nazwy etapów planowania działań	Opisy planowania	Moduły szkolenia	Wiedza do zdobycia przez uczestników
Etap 1: Faza przygotowawcza (działania wstępne)	Określ kamienie milowe, program prac, harmonogram: - wizje dla miasta / MOF, cele - aktorzy, udział obywateli	Moduł 0	Zapoznanie się z podstawami Planu Działania i specyficznymi problemami naszego MOF
Etap 2: Faza analityczna (zbieranie i analiza informacji)	Gromadzenie i analiza planów, dokumentów (wiedza dotycząca ramowych uwarunkowań i lokalnej sytuacji)	Moduł 1	Jak rozpoznać te tereny w naszym MOF, na których występuje potrzeba zwiększenia liczby i dostępności terenów zielonych, lecz potrzebę tę można zrealizować jedynie poprzez urządzenie „zielonych punktów” (czyli MZA)
Etap 3: Faza rozwojowa (formułowanie planu działania)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wybór miejsc dla MZA ▪ Nakreślenie planu przedsięwzięć (zamierzenia, cele) 	Moduł 2	Jak : <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyznaczyć potencjalne miejsca dla MZA ▪ wybrać te spośród potencjalnych miejsc MZA, których przekształcenie w „zielone punkty” jest najbardziej potrzebne a zarazem możliwe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdefiniowanie działań ▪ Rekomendacje na przyszłość ▪ Plan działań dla MOF 	Moduł 3	Jak (działania w skali miejsca): <ul style="list-style-type: none"> ▪ wybrać rodzaj „zielonego punktu” ▪ ocenić stosowalność poszczególnych rozwiązań opartych o przyrodę (ROoP) porównywać ROoP pod względem ich niezbędności i przydatności
Strategia wdrażania	Podjmij określone w planie działania i wykonaj zalecenia	-	-

SCENARIUSZ SZKOLENIA

FRAGMENT DOROBKU SPOTKANIA PROJEKTU SALUTE4CE W ERFURCIE (grudzień 2019)

DŁUGOTERMINOWE WIZJE ZIELENI PUBLICZNEJ W POSZCZEGÓLNYCH MOF, FUNKCJE PRZYPISANE „ZIELONYM PUNKTOM”, ORAZ CELE PLANÓW DZIAŁANIA.

MOF OBJĘTY PLANEM DZIAŁANIA	CHORZÓW, RUDA ŚLĄSKA, ŚWIĘTOCHŁOWICE	REGION LIPTOVSKI MIKULASZ	ALESSANDRIA	ERFURT / WEIMAR
Wizja miejskiej zieleni w MOF w 2050 roku	Adaptacja do zmian klimatu, ROoP w polityce miejskiej, kontynuacja rozwoju zielonej infrastruktury	Zredukowanie efektu miejskiej wyspy ciepła, miasto odpowiedzialne środowiskowo, zdrowe miasto	Tereny zielone jako zasób, samo-podtrzymywanie miejskich terenów zielonych	Zredukowanie szkód wyrządzanych przez miejskie upały, roślinność odporna na wysokie temperatury, zwiększone zainteresowanie publiczne
Znaczenie/funkcja „zielonych punktów” w tej wizji	Integracja lokalnych społeczności, zwiększenie bioróżnorodności miasta, zmniejszenie uciążliwości klimatycznych, poprawa lokalnych krajobrazów miejskich	Uspokojenie i odświeżenie miejsc, wykreowanie miejsc przyjaznych środowiskowo	Eksperymenty z niskokosztowymi zielonymi rozwiązaniami prośrodowiskowymi, tereny zielone jako przestrzeń edukacyjne	Podwyższona jakość życia, wzbogacenie systemu opartego o rozległe tereny zielone, budowanie społeczności
Cele Planu Działania zdefiniowane w projekcie SALUTE4CE	Zwiększenie zainteresowania usługami ekosystemowymi, międzysektorowa współpraca różnych interesariuszy, integracja zarządzania środowiskiem z poziomem władz MOF, wkład do lokalnych polityk i strategii	Rozpoznanie kluczowych problemów, praktyczne wdrożenie idei	Włączenie Planu działania i jego długoterminowej wizji w przeciwdziałanie skutkom zmiany klimatu	Planowanie krok po kroku, integracja działań różnych decydentów

SPACER KOMENTOWANY

Wizyta w obszarze charakteryzującym się deficytem zieleni, z uwzględnieniem potencjalnych miejsc dla zastosowania MZA

Dzięki wizycie w wybranych miejscach MOF, uczestnicy szkolenia uzyskają informacje niezbędną do:

- Scharakteryzowania fragmentu MOF pod względem deficytu zieleni publicznej i potrzeb jej wzbogacenia (Moduł 1)
- Oceny niektórych miejsc pod względem niezbędności wzbogacenia w zieleni i przydatności dla MZA, czyli dla ich przekształcenia w „zielone punkty” (Moduł 2)
- Oszacowania możliwych rodzajów interwencji w poszczególnych miejscach, czyli wskazania możliwych docelowych rodzajów „zielonych punktów” i adekwatnych Rozwiązań Opartych o Przyrodę (ROoP) (Moduł 3)

Wybór trasy spaceru komentowanego oraz wybór miejsc na tej trasie poprzedzone są:

- wstępnym rozpoznaniem ogólnych, jak i fizycznych uwarunkowań obszaru (analiza z pulpitu)
- wstępnymi wizytami terenowymi

Dla uczestników szkolenia przygotowano broszurę informacyjną (w tym mapę z trasą spaceru).

MODUŁ NR 1

DIAGNOZA OBSZARU ZAWIERAJĄCEGO POTENCJALNE MIEJSCA MZA

Profil MOF obejmującego Chorzów, Rudę Śląską i Świętochłowice

Przegląd - jak nasz projekt wpisuje się w szerszą perspektywę i jak może wzbogacić zieloną infrastrukturę MOF?

Główne cechy obszaru:

- ✓ Demografia
 - liczba mieszkańców i perspektywy zmian
 - rozmieszczenie populacji
 - struktura wiekowa

- ✓ Ramy planistyczne
 - Struktura organizacyjna (kompetencyjna) wydziałów związanych z zieloną infrastrukturą
 - Kontekst planistyczny i prawny (polityki, strategie lub programy) dla tworzenia „zielonych punktów”
 - Lokalne, regionalne, krajowe i międzynarodowe uwarunkowania w „otoczeniu” zielonej infrastruktury

- ✓ Okoliczności finansowe i gospodarcze
 - Sytuacja finansowa naszego MOF
 - Możliwości finansowania przedsięwzięć w zakresie Miejskiej Zielonej Akupunktury

Informacja, której nie można pozyskać w gotowej postaci, może zostać wygenerowana poprzez ankiety, zestawienia danych, mapowanie w granicach MOF, narzędzia GIS (jak np. np. Invito), itd.

Profil MOF obejmującego Chorzów, Rudę Śląską i Świętochłowice

Przegląd - jak nasz projekt wpisuje się w szerszą perspektywę i jak może wzbogacić zieloną infrastrukturę MOF?

Warunki fizyczno-geograficzne - główne cechy obszaru:

- ✓ Wielkość MOF oraz udział przestrzeni zielonych/zielonej infrastruktury
- ✓ Informacja o terenach wyznaczonych jako te, na których będą urządzane „zielone punkty” (udział zieleni, struktura zieleni, właściwości gleby itd.)
- ✓ Sieć terenów zielonych i zasoby ludzkie
 - Możliwe synergie i korzyści: komplementarne strategie badawcze, projekty, organizacje, programy i możliwe przyszłe projekty podobne do naszego Planu Działania. Kto jest zainteresowany?
 - Możliwość pozyskania wsparcia dla „zielonych punktów” (projektowanie, wdrażanie, utrzymanie)?
- ✓ Liczba mieszkańców żyjących w odległości pieszego spaceru od (potencjalnych) „zielonych punktów”

Informacja, której nie można pozyskać w gotowej postaci, może zostać wygenerowana poprzez ankiety, zestawienia danych, mapowanie w granicach MOF, narzędzia GIS (jak np. np. Invito), itd.

MODUŁ NR 2

OCENA POTENCJALNYCH MIEJSC MZA POD WZGLĘDEM NIEZBĘDNOŚCI I PRZYDATNOŚCI

Rama logiczna wyboru miejsc MZA

Obszar deficytu zieleni (wskazany w wyniku prac Modułu 1), na którym potrzebne i możliwe jest przeprowadzenie MZA, czyli urządzenie „zielonych punktów”

Wstępne wytypowanie potencjalnych miejsc MZA według kryteriów niezbędności

Wstępna lista potencjalnych miejsc MZA

Ocena poszczególnych miejsc według kryteriów dopuszczających

Lista potencjalnych miejsc MZA spełniających kryteria dopuszczające

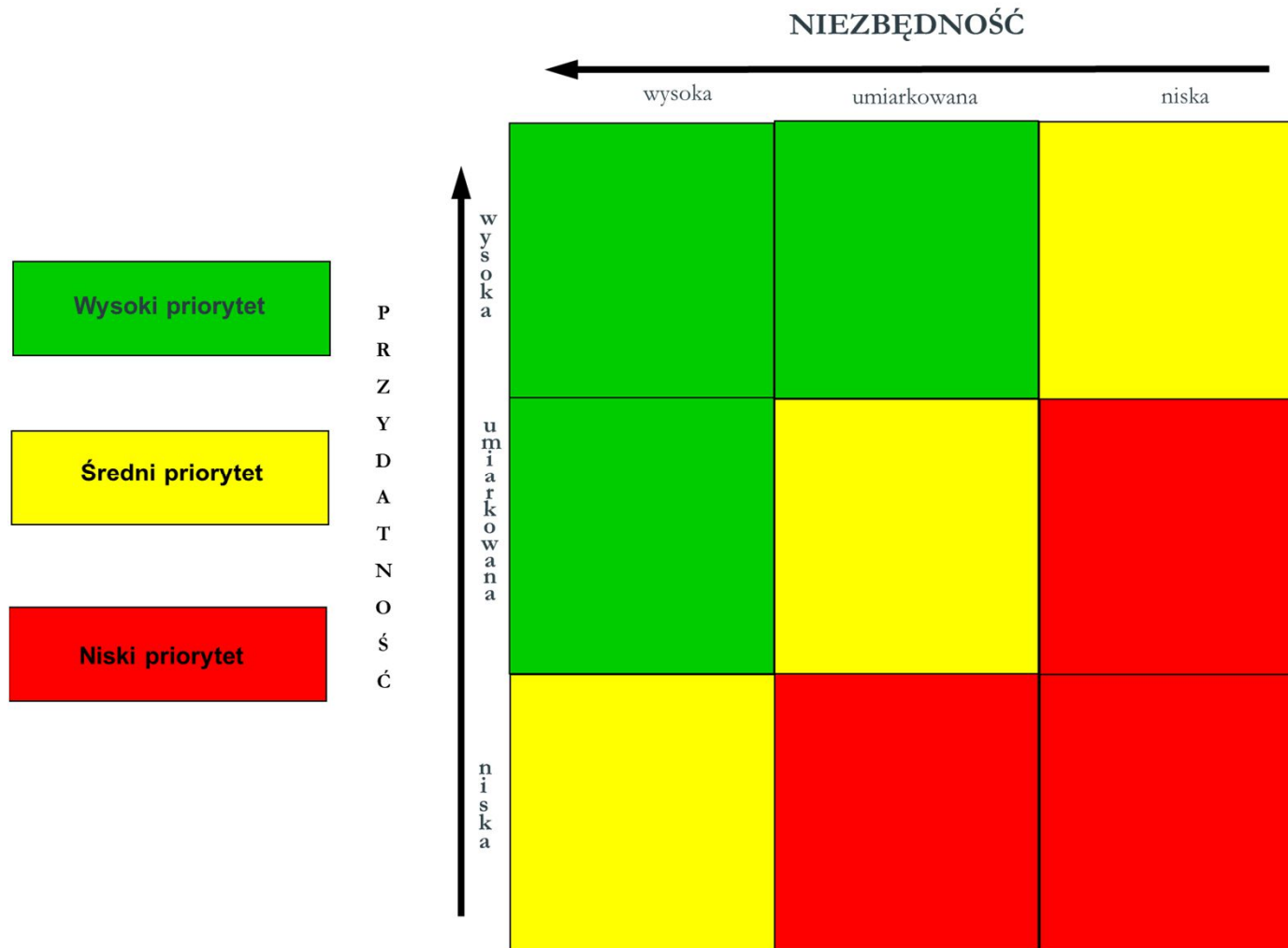

Szczegółowa analiza porównawcza miejsc w kategoriach niezbędności i przydatności, z wykorzystaniem macierzy Mc Kinseya

Końcowa lista miejsc najlepiej spełniających kryteria niezbędności i przydatności dla MZA, przewidzianych do objęcia Planem Działania

Macierz Mc Kinseya (wersja GE) w zastosowaniu do wyboru miejsc MZA

MODUŁ NR 3

WYBÓR RODZAJU ROZWIĄZANIA

Tabela pomocnicza nr 2. Rodzaj ROoP w zastosowaniu do przekształcenia miejsca w miejski "zielony punkt"
(Moduł 3 - Wybór rodzaju rozwiązania)

ukorzenie	nazwa ROoP	Definicja	ułożenie
w gruncie	Miejskie łąki kwietne	Wielogatunkowe zbiorowisko rodzimych roślin zielnych, w postaci łąki świeżej lub suchej (murawy), wykreowane w przestrzeni śródmiejskiej	poziome
	Rabaty / kwietniki z rodzimymi bylinami	Przydrożna zieleń niska w układzie liniowym (okrajki) lub w postaci klombów, nie wymagająca intensywnego utrzymywania, utworzona z wysiewanych mieszanek rodzimych roślin zielnych z dużym udziałem dzikich kwiatów zapewniających środowisko życia i bazę pokarmową dla owadów zapylających	
	Rośliny okrywowe	Plat niskiej roślinności, zwykle jednogatunkowy (byliny lub niskie krzewy), nie wymagająca intensywnego utrzymywania, ściśle i trwale okrywający gołą ziemię	
	Trawniki	Teren o powierzchni gleby obsianej lub obsadzonej trawami, intensywnie koszonymi/strzyżonymi dla zachowania ich niskiego pokroju, walorów estetycznych i przydatności do rekreacji	
	Zielone nawierzchnie	Nawierzchnia z lukami wypełnionymi glebą, o właściwościach filtracyjnych, pokrytą specjalnymi gatunkami pelzających, niskorosnących traw o minimalnych wymaganiach pielęgnacyjnych	
	Drzewa przyuliczne	Drzewa wyhodowane i posadzone w sposób i w lokalizacji zgodnej ze standardami dotyczącymi drzew / drzewostanów towarzyszących drogom i ulicom	
	Drzewa parkowe	Drzewa posadzone w "zielonych miejscach" innych niż sąsiedztwo ulic i placów miejskich	
	Drzewa / krzewy owocowe	Drzewa i krzewy posadzone dla pozyskiwania jadalnych owoców liub nasion	
	Duże krzewy	Gatunki/ odmiany krzewów o docelowej wysokości przekraczającej 2 m	
	Ogrody deszczowe z odprowadzeniem do gruntu	Płytkie obniżenie terenu wypełnione wysoce porowatą mieszaną glebową, pokryte rodzimymi gatunkami roślin o znacznych właściwościach fitoremediacyjnych, projektowane dla retencji, podczyszczania i infiltracji wód deszczowych	
	Przydrożne rowy retencyjne/infiltracyjne	Trawiaste otwarte kanały (rowy) projektowane dla zmniejszenia spływu deszczowego, jak i dla retencji, podczyszczania i infiltracji wód deszczowych	
	Linie mokradła dla filtracji wód deszczowych	Płytkie, liniowe kształtu obniżenia z szczelnym dnem, wypełnione wysoce porowatą mieszaniną gleby i żwiru, pokryte rodzimymi gatunkami roślin o znaczących właściwościach fitoremediacyjnych, projektowane dla podczyszczania i filtracji wód deszczowych (przeptyw powierzchniowy i podpowierzchniowy)	
	Moduły roślinne dla zapylaczy (gruntowe)	Mikrosiedliska ziemne (o powierzchni 10-20 m ²) projektowane dla przyciągania owadów zapylających (jak i generalnie dla zwiększenia bioróżnorodności), składające się z roślin, źródła wody, ukryć (domków) dla drobnych zwierząt, oraz elementów małej architektury	
	Żywopłoty formowane i nieformowane	Linie krzewów utrzymywane jako fizyczne rozgraniczenie terenów, z ewentualnym uzupełnieniem w postaci innych roślin, małej infrastruktury i elementów technicznych	
	Skalniaki	Małe ogrody utworzone z estetycznie ułożonych skał/ kamieni, z niewielkimi lukami w których zakorzenione są drobne rośliny	
	Spirale ziołowe	Małe ogrody w postaci kopca ziemnego o średnicy do kilku metrów, o spiralnie skręconej, i przez to wielopoziomowej powierzchni, projektowany dla uprawy ziół o różnorodnych wymaganiach siedliskowych	
	Roslinność spontaniczna pozostająca pod kontrolą	Skrawek roślinności w tkance miejskiej, podlegający spontanicznej lecz kontrolowanej sukcesji, którego utrzymanie i pielęgnacja mają na celu zapewnienie trwałego świadczenia usług ekosystemowych przez wielogatunkowe, samopodtrzymujące się zbiorowisko roślinne.	
	Uprawy gruntowe warzyw / ziół	Małe ogrody tworzone dla gruntowej uprawy (grządki, inspekty) warzyw i ziół	
	Roślinne umocnienia skarp z zielonymi płotami	Skarpy umacniane przy pomocy żywych roślin (<i>Vegetated Reinforced Soil Slope -VRSS</i>), wraz z drewnianym płotem pokrytym pnączami i krzewami. Funkcjonują jako element zwiększający bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej, a zarazem siedlisko bioróżnorodności oddzielające strefę pieszą / rowerową od rzeki / kanału / wąwozu	
	Zielone pergole / altany	Struktury składające się z winorośli lub pnączy wraz z ich podporami, zapewniające cień lub półcień. Cechą wyróżniającą jest obecność dwóch lub więcej kolumn lub słupków oraz otwartego dachu. Mogą być łączona z budynkiem lub wolnostojące.	

Tabela pomocnicza nr 2. Rodzaj ROoP w zastosowaniu do przekształcenia miejsca w miejski "zielony punkt"
(Moduł 3 - Wybór rodzaju rozwiązania)

<i>ukorzenie</i>	<i>nazwa ROoP</i>	<i>Definicja</i>	<i>ułożenie</i>
w gruncie lub kontenerze	Zielone fasady z pnąciami	Ściany całkowicie lub częściowo pokryte pnąciami zakorzenionymi w gruncie lub w pojemniku. Mogą być zaopatrzone w systemy kratowe podtrzymujące rośliny .	pionowe
	Żywe ściany mocowane do ścian budynków	Struktury ciągle lub modułowe, mocowane na ścianach budynków. Rośliny są zakorzenione w organicznym lub nieorganicznym, pionowym podłożu. Woda i nawozy są rozprowadzane przez automatyczny system nawadniający.	
w kontenerze lub na innym podłożu, bez kontaktu z gruntem	Mobilne hydroponiczne żywe ściany / ogrody wertykalne	Samodzielne pionowe konstrukcje, zwykle metalowe, zaopatrzone w warstwę wodoszczelną, hydroponiczne tekstylne podłoże dla wzrostu roślin, oraz instalację do pobierania i automatycznego rozprowadzania wody.	pionowe
	Wertykalne ogrody warzywne/ziolowe	Pionowe konstrukcje, wolno stojące lub montowane na ścianach budynków, projektowane dla uprawy warzyw lub ziół	
	Wiszące kwietniki ścienne	Kosze, donice kwiatowe, skrzynie itp., z ozdobnymi bylinami, wieszane na ścianach, słupkach, płotach, balustradach, budkach itp..	
	Kompaktowe moduły roślinne dla zapylaczy	Mikrosiedliska o powierzchni około 4-5 m ² , w postaci pojemników ze szczelnym dnem, projektowane dla przyciągnięcia owadów zapylających (jak i dla ogólnego zwiększenia bioróżnorodności), składające się z roślin, źródła wody, ukryć (domków) dla drobnych zwierząt, oraz elementów małej architektury	poziome
	Kompaktowe ogrody deszczowe	Skrzynie / donice ze szczelnym dnem, wypełniane wysoce porowatą mieszanką glebową, pokryte rodzimymi gatunkami roślin o znacznych właściwościach fitoremediacyjnych, projektowane dla retencji i podczyszczania wód deszczowych	
	Kwietniki uliczne	Wolno stojące kwietniki różnych kształtów i wielkości, drewniane, betonowe, metalowe, plastikowe, itd.. Mogą być obsadzone bylinami, ale także krzewami lub drzewami.	
	Lekkie zielone zadaszania	Bardzo lekkie struktury zbudowane z drobnymi roślin na cienkim, lekkim podłożu. Samodzielne (np. podwieszane) lub na wiatlach przystankowych, garażach, itp.	
Zielone dachy / tarasy dachowe	Zewnętrzne, górne, kilkuwarstwowe pokrycia budynków przeznaczone głównie do wspierania rozwoju roślin. Konstrukcja i użyte materiały zapewniają wodoszczelność oraz odporność na penetrację przez korzenie roślin, a równocześnie dogodne warunki dla roślin (najczęściej zielnych, np. tworzących zbiorowisko typu murawy).		

PRZYKŁADY ROZWIĄZAŃ OPARTYCH O PRZYRODĘ

Ogród deszczowy w kontenerze

www.administrator24.info

Liniowe mokradła dla filtracji wód deszczowych

asla.org/bioswales.aspx

Zadaszenie pokryte zielenią

greenroofoffsets.co.uk/mission.php

Obrzeża / klomby obsadzone rodzimymi bylinami

bbc.com/news/uk-england-48772448

Tabela Pomocnicza nr 1. Rodzaje miejsc mogących zostać przekształcone w "zielone punkty" poprzez zastosowanie MZA (Moduł 3 - Wybór rodzaju rozwiązania)

Obszary ruchu lub dla infrastruktury					Wielofunkcyjne przestrzenie publiczne		Obszary spokoju / refleksji			Tereny przylegające do budynków (półprywatne)							Obszary częściowo opuszczone							
Obszary stref ruchu i stref pod liniami energetycznymi	Chodniki dla pieszych i trasy rowerowe	Ulice dla pieszych przeznaczone do rekreacji	Przestrzenie parkingowe	Bulwary	Przyuliczne strefy piesze	Place miejskie	Tereny nadrzeczne	Przestrzenie rekreacyjne (np. place zabaw, tereny sportowe)	Miejsca pamięci	Tereny przykościelne (inne niż cementarze)	Cmentarze i przyległe tereny	Tereny sąsiadujące z niską zabudową mieszkaniową	Tereny przylegające do zabudowy biurowej, przemysłowej lub biznesowej	Podwórka, dziedzińce	Dachy / tarasy dachowe	Tereny sąsiadujące z wysoką zabudową mieszkaniową	Tereny sąsiadujące z domami spokojnej starości	Tereny sąsiadujące z placówkami edukacji / kultury	Tereny przylegające do zabudowy rekreacyjnej dla dzieci lub młodzieży	Nieużytki miejskie (obszary puste lub opuszczone)	Zdegradowane tereny poprzemysłowe lub powojkowe, z potencjałem dla zieleni	Čzęściowo opuszczone tereny zielone (np. parki, tereny rolne, enklawy leśne)		
																							Zazieleniony plac miejski (strefa piesza)	
																								Las miejski
																								Zazieleniona przestrzeń rekreacyjna
																								Wielofunkcyjna, zazieleniona przestrzeń nadrzeczna
																								Sad miejski
																								Ogród komunalny
																								Przyuliczna zazieleniona strefa piesza
																								Zazieleniony chodnik dla pieszych / trasa rowerowa
																								Zazieleniona ulica dla pieszych przeznaczona do rekreacji
																								Zazieleniona przestrzeń parkingowa
																								Zazieleniony bulwar / promenada (strefa piesza)
																								Park kieszonkowy
																								Ogród przedni (<i>front garden</i>)
																								Zazieleniony dziedziniec / podwórze
																								Ogród na zielonym dachu / tarasie / zielony balkon
																								Zazielenione atrium (z zadaniem)
																								Zazielenione sąsiedztwo domu spokojnej starości
																								Zazielenione sąsiedztwo placówki edukacji / kultury
																								Ogród edukacyjny przy szkole lub innej placówce oświatowej
																								Zazielenione sąsiedztwo zabudowy biurowej, przemysłowej lub biznesowej
																								Zazielenione sąsiedztwo niskiej zabudowy mieszkaniowej
																								Zazielenione sąsiedztwo wysokiej zabudowy mieszkaniowej
																								Zazielenione sąsiedztwo zabudowy rekreacyjnej dla dzieci lub młodzieży
																								Zazielenione miejsca pamięci

Rodzaje "zielonych punktów" - do wykreowania poprzez zastosowanie MZA

siłna rekomendacja
umiarkowana rekomendacja
słabsza rekomendacja

Tabela Pomocnicza nr 3. Rekomendacje zastosowania różnych ROoP dla "zielonych punktów" (Moduł 3: wybór rodzaju rozwiązania)

Rodzaje "zielonych punktów"	Rozwiązania Oparte o Przyrodę (ROoP)																									
	Zazieloniony plac miejski (strefa piesza)	Las miejski	Zazieloniona przestrzeń rekreacyjna	Zzazieloniona przestrzeń nadzeczna	Sad miejski	Ogród komunalny	Przyliczna zazieloniona strefa piesza	Zazieloniony chodnik dla pieszych / trasa rowerowa	Zazieloniona ulica dla pieszych przeznaczona do rekreacji	Zazieloniona przestrzeń parkingowa	Zazieloniony bulwar / promenada (strefa piesza)	Park kieszonkowy	Ogród przedni (front garden)	Zazieloniony dziedziniec / podwórze	Ogród na zielonym dachu / tarasie / zielony balkon	Zazielonione atrium (z zadaszaniem)	Zazielonione sąsiedztwo domu spokojnej starości	Zazielonione sąsiedztwo placówki edukacji / kultury	Ogród edukacyjny (przy szkole lub innej placówce oświatowej)	Zazielonione sąsiedztwo zabudowy biurowej, przemysłowej lub biznesowej	Zazielonione sąsiedztwo niskiej zabudowy mieszkaniowej	Zazielonione sąsiedztwo wysokiej zabudowy mieszkaniowej	Zazielonione sąsiedztwo zabudowy rekreacyjnej dla dzieci lub młodzieży	Zazielonione miejsce pamięci		
Miejskie łąki kwietne																										
Rabaty / kwietniki z rodzimymi bylinami																										
Rośliny okrywowe																										
Trawniki																										
Zielone nawierzchnie																										
Drzewa przyuliczne																										
Drzewa parkowe																										
Drzewa / krzewy owocowe																										
Duże krzewy																										
Ogrody deszczowe z odprowadzeniem do gruntu																										
Przydrożne rowy retencyjne/infiltracyjne																										
Liniowe mokradła dla filtracji wód deszczowych																										
Moduły roślinne dla zapylaczy (gruntowe)																										
Żywopłaty formowane i nieformowane																										
Skalniaki																										
Spirale zielone																										
Roslinność spontaniczna pozostająca pod kontrolą																										
Uprawy gruntowe warzyw / ziół																										
Roślinne umocnienia skarp z zielonymi płotami																										
Zielone pergole / altany																										
Zielone fasady z pnączami																										
Żywe ściany mocowane do ścian budynków																										
Zielone dachy / tarasy dachowe																										
Mobilne hydroponiczne żywe ściany / ogrody wertykalne																										
Wertykalne ogrody warzywne/ zielone																										
Kompaktowe moduły roślinne dla zapylaczy																										
Kompaktowe ogrody deszczowe																										
Kwietniki uliczne (jako mała architektura)																										
Wiszące kwietniki ściennie (jako mała architektura)																										
Lekkie zielone zadaszania																										

 silna rekomendacja

 umiarkowana rekomendacja

 słabsza rekomendacja

Tabela Pomocnicza nr 4. Maksymalne korzyści z zastosowania poszczególnych rodzajów ROoP.

Wartości z tabeli należy mieć na uwadze oceniając niezbędność ROoP (Moduł 3 - Wybór rodzaju rozwiązania)

Możliwe Rozwiązania Oparte o Przyrodę (ROoP)	Korzyści (w kategoriach usług ekosystemowych)			
	Mikroklimat / jakość powietrza	Gospodarka wodami deszczowymi	Gospodarka terenami zielonymi	Bioróżnorodność
Miejskie łąki kwietne	2	1	3	5
Rabaty / kwietniki z rodzimymi bylinami	2	1	4	5
Rośliny okrywowe	2	1	5	3
Trawniki	2	1	1	1
Zielone nawierzchnie	1	4	4	1
Drzewa przyuliczne	5	5	3	4
Drzewa parkowe	5	5	4	5
Drzewa / krzewy owocowe	3	2	2	4
Duże krzewy	4	4	4	5
Ogrody deszczowe z odprowadzeniem do gruntu	4	5	4	4
Przydrożne rowy retencyjne/infiltracyjne	3	5	4	2
Liniove mokradła dla filtracji wód deszczowych	3	5	4	4
Roślinne umocnienia skarp z zielonymi płotami	4	4	4	5
Żywopłoty formowane i nieformowane	4	3	3	4
Skalniaki	2	1	4	3
Spirale zielone	2	1	4	3
Roslinność spontaniczna pozostająca pod kontrolą	4	3	5	5
Uprawy gruntowe warzyw / ziół	2	1	1	2
Moduły roślinne dla zapylaczy (gruntowe)	5	4	3	5
Zielone pergole / altany	4	1	3	2
Zielone fasady z pnączami	5	3	4	3
Żywe ściany mocowane do ścian budynków	5	1	3	3
Zielone dachy / tarasy dachowe	5	3	4	4
Mobilne hydroponiczne żywe ściany / ogrody wertykalne	5	0	2	1
Wertykalne ogrody warzywne/ zielone	2	0	1	1
Kompaktowe moduły roślinne dla zapylaczy	5	4	4	5
Kompaktowe ogrody deszczowe	4	5	4	4
Kwietniki uliczne (jako mała architektura)	3	0	2	2
Wiszące kwietniki ściennie (jako mała architektura)	2	0	1	1
Lekkie zielone zadaszzenia	5	3	4	3

PRZYKŁADY RODZAJÓW „ZIELONYCH PUNKTÓW”

Zielone atrium

dreamstime.com

Park kieszonkowy

centercityphila.org/parks/john-f-collins-park

Ogród edukacyjny (szkoły i inne placówki edukacyjne)

www.aswarsaw.org/learning/service-learning/blog/~board/service-learning-programs/post/look-for-runners-not-the-athletes

Zazieleniona ulica dla pieszych

tprochnow.com/publication/cha/

Leszek Trzaski
Śląski Ogród Botaniczny, ul. Sosnowa 5, Mikołów 43-190
SALUTE4CE

www.interreg-central.eu/SALUTE4CE

isalute4ce.interregce@gmail.com

+39 011 1975 1111

facebook.com/salute4ce/

www.linkedin.com/groups/13728273/

twitter.com/salute4ce

PARTNERSTWO W PROJEKCIE SALUTE4CE

MATERIAŁY SZKOLENIOWE

Instrukcja pracy w grupach warsztatowych

DLA TRENERÓW I UCZESTNIKÓW SZKOLENIA

Przygotowano w oparciu o *D.T1.3.1. Transnational concept of local trainings on urban environmental acupuncture*

DOKUMENT D.T1.3.2 część B

Wersja końcowa 2.0
09 2020

WPROWADZENIE

Celem szkolenia jest przygotowanie lokalnych ekspertów do pracy zespołowej nad Planem Działania, dotyczącym miejskiej zielonej akupunktury (MZA) w naszym Miejskim Obszarze Funkcjonalnym (MOF) obejmującym miasta: Chorzów, Rudę Śląską i Świętochłowice. Na rzeczywistych przykładach zapoznają się oni z procedurą analityczną prowadzącą do prawidłowego wyznaczenia obszaru objętego planem, dobrego wyboru miejsc aplikowania MZA i właściwego wyboru rodzaju interwencji dla tych miejsc.

Jednym z kluczowych pojęć związanych z MZA jest koncepcja Rozwiązań Opartych o Przyrodę (ROoP), w rozumieniu takim jak w Załączniku 1 do dokumentu Komisji Europejskiej poświęconego ROoP dla miast (2015). Niektóre kluczowe cechy ROoP to:

- inspiracja naturą, lub wsparcie, lub kopiowanie z natury
- nakierowanie na sprostanie wyzwaniom środowiskowym, społecznym i gospodarczym, zarówno przy użyciu, jak i ulepszaniu istniejących rozwiązań, jaki i przy wprowadzaniu rozwiązań nowatorskich,
- wykorzystanie cech i złożonych procesów systemowych przyrody dla stworzenia środowiska poprawiającego ludzki dobrostan oraz sprzyjającego włączeniu społecznemu i zielonemu wzrostowi,
- odporność na zmiany, energooszczędność i zasobooszczędność, dostosowanie do lokalnych warunków

Udział w szkoleniu, to dla lokalnych ekspertów także okazja do praktycznej nauki przekształcania danych terenowych w niezbędną informację o możliwościach aplikacji MZA i możliwych rodzajach interwencji. Nabyte umiejętności okażą się również pomocne w przypadku, gdy w celu przygotowania Planu Działań konieczne będzie pokonanie trudności wynikających z ograniczeń w dostępności i jakości danych o terenie.

Niniejszy dokument to tylko część materiałów niezbędnych do realizacji lokalnego szkolenia. Przygotowując się, zarówno uczestnicy, jak i trenerzy powinni również zapoznać się z dokumentem *D.T1.3.2 Część A: Prezentacja wprowadzająca*. Kluczowe instrukcje dla trenera zawarte są w *D.T1.3.1 - Transnarodowa koncepcja lokalnych szkoleń z miejskiej akupunktury środowiskowej*. Ten ostatni dokument zawiera szczegółowe zalecenia na temat przygotowania dwudniowego spotkania, opis metod i zasad pracy przeprowadzenia części seminaryjnej, terenowej i warsztatowej, szczegółowe scenariusze realizacji Modułów 0, 1, 2 oraz 3, a także opis sposobu oceny wyników szkolenia.

Niniejszy dokument dotyczy tej części szkolenia, która jest realizowana w grupach warsztatowych. Zawiera on szablony, na których będą dokumentowane osiągnięcia grupy warsztatowej, zgodnie z procedurą diagnozy obszaru deficytu zieleni (Moduł 1), oceną potencjalnych miejsc MZA (Moduł 2) i doбором interwencji (Moduł 3). Logika niniejszego dokumentu, jak i postać formularzy do wypełnienia, jest zgodna z metodą opracowaną już w ramach projektu SALUTE4CE (dokumenty: D.T1.1.1 i D.T1.1.2).

Grupy warsztatowe pracują równolegle, a ich osiągnięcia są przedmiotem porównań i dalszej dyskusji (wspólne seminarium podsumowujące każdy Moduł). Osiągnięcia warsztatów i dyskusji seminaryjnej mogą okazać się bardzo przydatne w kontekście dalszych prac nad Planem Działania dla MZA. W szczególności, będą one zawierały konkretne propozycje miejsc do przekształcania w „zielone punkty”, a także konkretne propozycje rodzajów rozwiązań dla tych miejsc.

Praca w grupach warsztatowych oparta jest na materiałach przygotowanych przez trenera. Prosimy o otwartość na dyskusję. Zapraszamy do wspólnego uczenia się. Prosimy o przyłączenie się do wspólnych wysiłków, aby wspólnie wypracować i przejrzeć rejestrować osiągnięcia grupy.

Dorobkiem szkolenia nie musi być pełna analiza czy ostateczna ocena poszczególnych miejsc proponowanych do przekształcenia w „zielone punkty”!. Chodzi przede wszystkim o zapoznanie się z metodami analizy i procedurami uzgadniania wyników!

Obszary, na których występuje deficyt zieleni, zasługujące na uwzględnienie w Planie Działania

W naszym MOF znajdują się obszary, w których dotkliwy jest deficyt publicznej zieleni. O deficycie mówimy wtedy, gdy w strefie mieszkaniowej nie są spełnione standardy publicznego dostępu do odpowiedniej wielkości i jakości zieleni. Jako punkt odniesienia możemy przyjąć standardy obowiązujące w naszym MOF lub, w przypadku braku takowych, zalecenia zawarte w standardach urbanistycznych dla innych miast. Przyjmujemy, że o trwałym deficycie można mówić wtedy, gdy nie ma szans na realizację dużych (powyżej 0,2 ha) terenów zieleni, np. ze względu na intensywność zabudowy, znaczącą fragmentację wolnych przestrzeni itd. W obszarach trwałego deficytu aplikacja MZA w ramach Planu Działania może być (w perspektywie krótko- i długoterminowej) jedynym sposobem na złagodzenie problemu i poprawę sytuacji mieszkańców.

W ramach szkolenia skupimy się na jednym, starannie wybranym przez trenera obszarze deficytu zieleni, możliwie reprezentatywnym dla naszego MOF. Przez ten właśnie obszar przebiega trasa spaceru komentowanego (patrz Moduł 0, w dokumentach *D.T1.3.1 - Transnarodowa koncepcja lokalnych szkoleń z miejskiej akupunktury środowiskowej* i *D.T1.3.2 Część A: Prezentacja wprowadzająca*).

Umiejętności do zdobycia poprzez udział w szkoleniu

Dwudniowe szkolenie obejmuje (jeśli nie liczyć Modułu 0), 3 moduły stanowiące zarazem etapy pracy przebiegającej z wykorzystaniem metody warsztatowej. W poniższej tabeli po lewej stronie zapisano nazwy kolejnych modułów, natomiast po prawej - oczekiwania co do umiejętności nabywanych przez uczestników.

Tabela nr 1.

<p>Moduł 1. DIAGNOZA OBSZARU ZAWIERAJĄCEGO POTENCJALNE MIEJSCA MZA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak rozpoznać te tereny w naszym MOF, na których występuje potrzeba zwiększenia liczby i dostępności terenów zielonych, lecz potrzebę tę można zrealizować jedynie poprzez urządzenie „zielonych punktów” (czyli MZA)?
<p>Moduł 2. OCENA POTENCJALNYCH MIEJSC MZA POD WZGLĘDEM NEZBĘDNOŚCI I PRZYDATNOŚCI</p>	<p>Jak :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznaczyć potencjalne miejsca dla MZA? • wybrać te spośród potencjalnych miejsc MZA, których przekształcenie w „zielone punkty” jest najbardziej potrzebne a zarazem możliwe?
<p>Moduł 3. WYBÓR RODZAJU ROZWIĄZANIA</p>	<p>Jak (działania w skali miejsca):</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybrać rodzaj „zielonego punktu”? • ocenić stosowalność poszczególnych rozwiązań opartych o przyrodę (ROoP)? • porównywać ROoP pod względem ich niezbędności i przydatności?

MODUŁ 1. DIAGNOZA OBSZARU ZAWIERAJĄCEGO POTENCJALNE MIEJSCA MZA

Opis pracy w grupach warsztatowych

Zakres pracy w grupach

- ✓ Ćwiczenia w pozyskiwaniu i analizie informacji o terenie, z wykorzystaniem planów miejscowych, strategii, programów, diagnoz, raportów itp., a także danych dostępnych na platformach cyfrowych (oraz - opcjonalnie - z wykorzystaniem narzędzia InViTo)
- ✓ Wyznaczenie obszaru, który ma być objęty Planem Działania, na podstawie osiągnięć spaceru komentowanego i ćwiczeń praktycznych

Zadania do wykonania przez trenera w dniach poprzedzających szkolenie:

- ✓ przygotuj wstępną propozycję granic obszaru dla potencjalnych aplikacji MZA i jego zwięzły opis na formularzu M1A
- ✓ przygotuj listę źródeł danych do szybkiej analizy (na formularzu M1C część 1), zawierającą przede wszystkim odnośniki do odpowiednich platform cyfrowych, dokumenty planistyczne/strategiczne, raporty o stanie, programy itp.
- ✓ poprzez wstępną symulację szkolenia (zob. dokument D.T1.3.1 str. 4, str. 8) sprawdź praktyczną dostępność i użyteczność danych
- ✓ przygotuj mapę podkładową z przeznaczeniem dla nanoszenia granic obszaru dla potencjalnych aplikacji MZA
- ✓ zapewnij na czas szkolenia dostęp online do platform cyfrowych i narzędzi analitycznych

Zadania dla uczestników

Wszystkie opisane poniżej zadania prosimy wykonywać zespołowo, z pomocą trenera opiekującego się grupą. Prosimy o korzystanie zarówno udostępnionych źródeł danych jak i swojej wcześniejszej wiedzy eksperckiej i znajomości terenu.

1. proszę przeanalizować wstępny opis terenu przygotowany przez trenera. Prosimy o wszelkie uzupełnienia lub poprawki (przy użyciu formularza M1A)
2. proszę wskazać ewentualne uwarunkowania i okoliczności, które mogłyby zakłócić lub uniemożliwić realizację Planu Działania w analizowanym obszarze (z wykorzystaniem formularza M1B)
3. proszę przeanalizować jakość i kompletność danych o terenie (z ewentualnym uzupełnieniem listy przygotowanej przez trenera na formularzu M1C część 1). Proszę sprecyzować wnioski z analizy, korzystając z formularza M1C część 2.

4. proszę, na podstawie wstępnej propozycji i własnej analizy, określić obszar zasługujący na realizację Planu Działania (czyli taki, na którym powinny w ciągu kilku lat powinny powstać „zielone punkty“). Granice zostaną naniesione na mapę podkładową (na ekranie lub na wydruku)

5. proszę przygotować zwięzły opis rezultatów wspólnej pracy do zaprezentowania w części seminaryjnej innym uczestnikom szkolenia

Ćwiczenia M1A-C. Analiza obszaru pod względem potrzeb zazieleniania i możliwości działań w zakresie MZA

Wprowadzenie

MOF nie jest jednolity pod względem potrzeb i możliwości wprowadzania zieleni. Obszar predestynowany do objęcia Planem Działania to taki, w którym istnieją znaczne potrzeby w tym zakresie, lecz równocześnie niemożliwe jest tworzenie dużych obszarów zieleni. Chodzi zatem o obszary, na których deficyt zieleni ogólnodostępnej można złagodzić tylko w jeden sposób: poprzez tworzenie „zielonych punktów”. Logika wyznaczenia takich obszarów opiera się na swoistym „odejmowaniu”, czyli wykluczeniu z Planu Działania tych wszystkich terenów, które nie spełniają kryteriów niezbędności aplikacji MZA lub kryteriów przydatności do podejmowania tego typu działania (zob. punkt M1B). Siłą rzeczy, pozostała część MOF zostanie wskazana jako kwalifikująca się do objęcia planem. Przedmiotem ćwiczenia jest sprawdzenie, czy obszar wskazany przez trenera zasługuje na objęcie Planem Działania.

W praktyce nie zdarza się, aby wszystkie istotne dane dotyczące MOF lub jego fragmentu były kompletne, w pełni aktualne i przetworzone na informacje zrozumiałe dla niespecjalistów. Stwierdzone braki (luki) w danych i informacji powinny być zawsze przedstawiane w ramach dokumentacji dorobku zespołu analizującego dany teren. Dzięki temu, w przyszłości łatwiej będzie pogłębić lub zweryfikować wykonaną właśnie analizę.

M1A. Metryczka obszaru analizowanego w kontekście możliwości objęcia Planem Działania

Proszę wstawić informacje do poniższej tabeli.

Granice obszaru zostały wstępnie zaznaczone na mapie MOF przez trenera, a następnie zweryfikowane w oparciu o dorobek spaceru komentowanego (Moduł 0).

Tabela nr 2.

Robocza nazwa obszaru	Charakterystyka obszaru (opis tekstowy)	Delimitacja obszaru (koordynaty, nazwa mapy, link do mapy, itd.)
	<i>Proszę wpisać: wielkość obszaru, przybliżoną liczbę mieszkańców, główne problemy społeczne, główny problem środowiskowy, przybliżony udział (%) mieszkańców, dla których</i>	

	<i>nie są spełnione normy miejskie określające dostęp do publicznej zielonej / niebieskiej infrastruktury</i>	
--	---	--

M1B. Analizowany obszar: ocena niezbędności i przydatności dla aplikowania MZA - okoliczności, które mogą bardzo utrudnić lub uniemożliwić wdrożenie Planu Działania na tym obszarze

Korzystając z wszystkich dostępnych źródeł informacji, prosimy o dokonanie oceny obszaru pod kątem niezbędności i przydatności dla realizacji Planu Działania. W razie potrzeby należy zapoznać się z objaśnieniem kryteriów zawartym w dokumencie D.T1.1.1. *Delimitation within the MOF of those areas to be included in the Action Plan*, str. 2-3.

Tabela nr 3.

	Szczególne okoliczności (o ile wystąpiły)	Zwięzły opis
Możliwe okoliczności powodujące, że aplikacja MZA nie jest niezbędna	<i>Dostęp do zieleni publicznej jest już wystarczający (spełnione standardy) i trwały</i>	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach</i>
	<i>Szybkie zapewnienie dostępu do zieleni publicznej jest już przesądzone bez potrzeby wdrażania MZA</i>	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach</i>
	<i>Pomimo niedostatku zieleni publicznej, korzyści z ewentualnego wdrożenia MZA byłyby mało znaczące</i>	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach</i>
Możliwe okoliczności istotnie zmniejszające przydatność terenu dla MZA	<i>Zgodnie z prawem miejscowym nie jest możliwe wprowadzanie dodatkowej zieleni (bariera planistyczna)</i>	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach</i>
	<i>Przesądzona jest realizacja dużych przedsięwzięć wymagających trwałego usunięcia zieleni (bariera techniczna)</i>	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach</i>
	<i>Wdrożenie MZA byłoby niemożliwe ze względu na warunki wynikające z własności terenu (bariera własnościowa)</i>	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach</i>
<p>Czy niezbędność i przydatność terenu dla zaaplikowania MZA jest wystarczająca? (Czy teren zasługuje na realizację Planu Działania?).</p> <p><i>Proszę skonkludować w 1-2 zdaniach.</i></p>		

Propozycja ponownego wyznaczenia granic obszaru

Zakładając, że w świetle wyników tego ćwiczenia obszar zasługuje na realizację Planu Działania - czy istnieje potrzeba ponownego określenia lub dopracowania jego granic?

Proszę skonkludować w 1-2 zdaniach

M1C. Komentarze dotyczące informacji wykorzystanej w ćwiczeniach M1A i M1B: lista źródeł oraz uwagi o jakości i kompletności danych/informacji

Lista źródeł informacji

W poniższej tabeli proszę podać źródła informacji (tytuły opracowań, nazwy dokumentów, linki do stron internetowych itd.) które zostały wykorzystane w Ćwiczeniach M1A i M1B.

Tabela nr 4.

Źródło (tytuł, nazwa lub link)	Numer źródła
	1.
	2.
	3.
	4.
	5.
	6.
	7.
	8.
	9.
	10.
	11.
	12.
	13.
	14.
	15.
	...

Jakość i kompletność informacji

Proszę przedstawić uwagi o jakości i kompletności informacji zawartej w wymienionych wyżej źródłach.

Tabela nr 5.

Informacja potrzebna do oceny ...	Uwagi o jakości i kompletności informacji	Numery najważniejszych źródeł informacji
niezbędności MZA	<p><i>Proszę opisać w kilku zdaniach jakość i kompletność danych lub przetwarzanych informacji, wykorzystanych w ocenie obszaru pod względem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualnej dostępności publicznych terenów zielonych, - perspektyw poprawy dostępności w przypadku, gdyby obszar nie został objęty Planem Działania, - znaczenia korzyści wynikających z ewentualnej realizacji Planu Działania na tym obszarze 	
przydatności dla MZA	<p><i>Proszę opisać w kilku zdaniach jakość i kompletność danych lub przetwarzanych informacji, pozwalających na ocenę obszaru pod względem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - barier planistycznych dla wprowadzania nowych „zielonych punktów“ - barier technicznych (np. jeśli zapadła decyzja o realizacji dużych projektów wymagających trwałego usunięcia zieleni w okolicy) - barier własnościowych (jeżeli realizacja Planu działania byłaby niemożliwa ze względu na uwarunkowania własnościowe lub władania terenem) 	
<p>Co należałoby poprawić, aby informacja była lepszej jakości, łatwiej dostępna i pełniejsza? <i>Proszę opisać w kilku zdaniach</i></p>		

MODUŁ 2. OCENA POTENCJALNYCH MIEJSC MZA POD WZGLĘDEM NIEZBĘDNOŚCI I PRZYDATNOŚCI DLA MZA

Opis pracy w grupach warsztatowych

Zakres pracy w grupach:

- ✓ Ćwiczenia w pozyskiwaniu i analizie informacji o wstępnie wskazanych, potencjalnych miejscach aplikacji MZA, z wykorzystaniem planów miejscowych, strategii, programów, diagnoz, raportów itp., a także danych dostępnych na platformach cyfrowych (oraz - opcjonalnie - z wykorzystaniem narzędzia InViTo)

- ✓ Ocena wstępnie wskazanych miejsc pod kątem spełniania kryteriów dopuszczających oraz w kategoriach niezbędności/przydatności dla MZA., na podstawie osiągnięć spaceru komentowanego i dalszych ćwiczeń praktycznych

Zadania do wykonania przez trenera w dniach poprzedzających szkolenie:

- ✓ dokonując wstępnego wyboru potencjalnych miejsc MZA upewnij się, że co najmniej dwa z nich spełniają kryteria dopuszczające, a jedno nie spełnia któregoś z kryteriów
- ✓ przygotuj listę źródeł danych do oceny obiektów pod kątem spełniania kryteriów dopuszczających (na formularzu nr M2B cz. 1) oraz pod kątem MZA niezbędności / przydatności (na formularzu nr M2E cz. 1), w tym głównie linki do odpowiednich platform cyfrowych i odpowiednich dokumentów
- ✓ poprzez wstępną symulację szkolenia (zob. dokument D.T1.3.1 str. 4, str. 8) sprawdź praktyczną dostępność i użyteczność danych
- ✓ przygotuj zwięzły, wstępny opis uprzednio wybranych lokalizacji, korzystając z formularza nr M3A (pola: „identyfikacja lokalizacji” i „charakterystyka lokalizacji”)
- ✓ zapewnij na czas szkolenia dostęp online do platformy cyfrowej i narzędzi analitycznych

Zadania dla uczestników

Wszystkie opisane poniżej zadania prosimy wykonywać zespołowo, z pomocą trenera opiekującego się grupą. Prosimy o korzystanie zarówno z udostępnionych źródeł danych jak i swojej wcześniejszej wiedzy eksperckiej i znajomości terenu.

1. proszę przeanalizować wstępny opis miejsc przygotowany przez trenera. Prosimy o wszelkie uzupełnienia lub poprawki (przy użyciu formularza M3A, okienka “Metryczka miejsca przeznaczonego do przekształcenia w zielony punkt” i “charakterystyka miejsca”)
2. proszę ocenić wskazane wstępnie, potencjalne miejsca MZA pod względem spełniania kryteriów dopuszczających, korzystając z Formularza M2A
3. proszę ocenić (punktacja) potencjalne (co najmniej dwa) miejsca MZA w kategoriach niezbędności i przydatności, korzystając odpowiednio z Formularzy M2C i M2D
4. proszę uzgodnić końcową ocenę miejsc korzystając przy tym z macierzy McKinseya (Formularz M2F)
5. proszę przeanalizować jakość i kompletność danych o wszystkich miejscach w terenie (z ewentualnym uzupełnieniem listy przygotowanej przez trenera na formularzu M2B część 1 oraz M2E część 1). Proszę sprecyzować wnioski z analizy, korzystając odpowiednio z formularzy M2B część 2 oraz M2E część 2
6. proszę przygotować zwięzły opis rezultatów wspólnej pracy do zaprezentowania w części seminaryjnej innym uczestnikom szkolenia.

Ćwiczenie M2. Ocena wstępnie wskazanych, potencjalnych miejsc pod względem niezbędności MZA i przydatności dla MZA (w tym kryteria dopuszczające).

Wprowadzenie

Każde z wstępnie wybranych, potencjalnych miejsc aplikacji MZA należy skonfrontować z listą kryteriów dopuszczających, które MUSZĄ być w komplecie spełniane, aby dane miejsce mogło być dalej oceniane. Niespełnienie jednego lub więcej kryteriów dopuszczających oznacza automatyczne wyłączenie tego miejsca z Planu Działania.

Każde miejsce spełniające komplet kryteriów dopuszczających zostaje poddane ocenie według szczegółowych kryteriów niezbędności i przydatności. Ocena powinna uwzględniać, w miarę dostępności danych prognostycznych, nie tylko potrzeby i możliwości wdrażania MZA wynikające z aktualnego użytkowania gruntów, ale także z analizy prospektywnej obejmującej cały horyzont czasowy Planu Działania.

Zestaw kryteriów zastosowanych w ćwiczeniu M2 jest zgodny z dokumentem D.T1.1.1 *Methodology of selection of spots for urban environmental acupuncture (UEA)* - podrozdziały: *Stage no. 4. Making a long list of potential AS* i *Stage no.5. Selection of as for implementation under Action Plan*.

Im lepsza informacja w dyspozycji oceniających, tym większa szansa na uniknięcie błędnej decyzji o dopuszczeniu lub wykluczeniu danego miejsca z dalszej analizy. Dotyczy to również oceny i porównania poszczególnych miejsc pod kątem ich niezbędności i przydatności dla MZA.

W przyszłych pracach nad Planem Działania, procedurę oceny zastosowaną w ćwiczeniach M2A, M2C, M2D i M2F należy wykorzystać dla uzupełnienia długiej listy potencjalnych miejsc MZA. Procedurę opisaną w ćwiczeniach M2C, M2D, M2F należy również powtórzyć w celu ostatecznego wyboru miejsc MZA. Może ona być przydatna także w późniejszym okresie - dla bieżącej weryfikacji ustaleń Planu Działania w trakcie jego realizacji.

M2A. Warunki dopuszczające, które muszą być w komplecie spełnione, aby dane miejsce brać pod uwagę w dalszej ocenie

Korzystając z poniższego formularza proszę udokumentować spełnienie/niespełnienie obowiązkowych kryteriów przez poszczególne, uprzednio wskazane miejsca. Jeśli miejsce spełnia dane kryterium, prosimy o umieszczenie znaku „+”, a jeśli nie, znak „-”. Jeżeli dla danego miejsca choćby w jednym okienku pojawi się znak „-” oznacza to, że miejsce to zostanie wyłączone z dalszej analizy, ze względu na niemożność przekształcenia go w zielony punkt.

Tabela nr 6.

Warunek (kryterium) niezbędny	Miejsce A	Miejsce B	Miejsce C	Miejsce...
Miejsce nie wymaga zmiany przeznaczenia w miejskich dokumentach planistycznych				
Status prawny miejsca jest jednoznaczny i znana jest ścieżka uzgodnień/zezwoleń				
Nie ma nieusuwalnych konfliktów z istniejącą, ani z planowaną infrastrukturą				

Nie ma sprzeczności z projektowanymi/planowanymi/ programowanymi przedsięwzięciami dotyczącymi tego miejsca				
Planowana lokalizacja zieleni nie prowadzi do konfliktu z lokalnymi interesariuszami				
Konkluzja: „Tak” lub „Nie”				

+ Spełnia - Nie spełnia

M2B. Opis źródeł informacji wykorzystanej w ocenie miejsc pod względem spełniania kryteriów dopuszczających

Lista źródeł informacji

W poniższej tabeli proszę podać źródła informacji (tytuły opracowań, nazwy dokumentów, linki do stron internetowych itd.) które zostały wykorzystane w Ćwiczeniu M2A.

Tabela nr 7.

Źródło (tytuł, nazwa lub link)	Numer źródła
	1.
	2.
	3.
	4.
	5.
	6.
	7.
	8.
	9.
	10.
	11.
	12.
	13.
	14.
	15.
	...

Jakość i kompletność informacji

Proszę przedstawić uwagi o jakości i kompletności informacji zawartej w wymienionych wyżej źródłach.

Tabela nr 8.

Informacja niezbędna by ocenić ...	Uwagi o jakości i kompletności informacji	Numery najważniejszych źródeł informacji
Zgodność z miejskimi dokumentami planistycznymi	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Status prawny miejsca i ścieżka uzgodnień/ zezwoleń	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Potencjalne konflikty z infrastrukturą	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Zgodność z przedsięwzięciami (projektowanymi / planowanymi / programowanymi dotyczącymi tego miejsca	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Potencjalne konflikty z lokalnymi interesariuszami	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
<p>Co należałoby poprawić, aby informacje były lepszej jakości, łatwiej dostępne i pełniejsze?</p> <p><i>Proszę opisać w kilku zdaniach</i></p>		

M2C. Ocena niezbędności: oczekiwane korzyści z zaaplikowania MZA w danym miejscu

Korzystając z poniższego formularza proszę przedstawić porównawczą analizę niezbędności przekształcenia poszczególnych miejsc w "zielony punkt".

Tabela nr 9.

Kategoria korzyści	Indywidualne wagi korzyści	Rodzaje korzyści	Indywidualna punktacja (0; 1; 2)		
			miejsce A	Miejsce B	Miejsce C
Integracja lokalnej społeczności		tworzenie "przestrzeni sąsiedzkiej" dla spędzania wolnego czasu i tworzenia dobrych relacji sąsiedzkich			
		zwiększenie poczucia bezpieczeństwa			

		tworzenie pozytywnej tożsamości miejsca i jego otoczenia			
		zwiększenie wizualnej atrakcyjności miejsca			
Środowiskowy wymiar jakości życia		polepszenie dostępności i/lub jakości zieleni publicznej (w kontekście standardów urbanistycznych i usług ekosystemowych)			
		polepszenie mikroklimatu (m.in. zmniejszenie narażenia ludzi na efekt miejskiej wyspy ciepła)			
		zwiększenie subiektywnie odczuwanego komfortu pobytu w przestrzeni publicznej (quality of stay)			
		Zwiększenie dostępności zieleni dla osób starszych, matek z dziećmi i/lub dla osób niepełnosprawnych			
Spójność / ciągłość miejskiej sieci (błękitno-) zielonej infrastruktury		przestrzenne/funkcjonalne powiązanie z już istniejącymi lub planowanymi przestrzeniami (błękitno-)zielonymi			
		wzbogacenie różnorodności szaty roślinnej miasta (np. dzięki wprowadzeniu rodzimych gatunków roślin, eliminacji gatunków inwazyjnych)			
		stworzenie siedlisk i dostarczenie pokarmu dla drobnych zwierząt (owady zapylające, drobne ptaki)			
Składowe gospodarki cyrkularnej w użytkowaniu terenu		przywrócenie nieużytków miejskich do użytkowania przez lokalną społeczność			
		poprawa gospodarki wodami deszczowymi (poprzez miejscowe zagospodarowanie ich nadmiaru, lub umożliwienie infiltracji do gruntu, lub lokalną retencję)			
Funkcjonalna różnorodność przestrzeni publicznych		wzbogacenie przestrzeni publicznej o nowe funkcje (w skali miejsca)			
		zwiększenie funkcjonalnej spójności sieci składającej się z różnych typów przestrzeni publicznych			
Suma wag: 30		Suma punktów:			

- Indywidualna punktacja danej korzyści: 2 - duża korzyść; 1 - umiarkowana korzyść; 0 - brak korzyści lub mało znacząca korzyść.
- Decyzja o wyborze wag dla poszczególnych korzyści należy do grupy warsztatowej. Należy wziąć pod uwagę specyfikę (społeczną, środowiskową, przestrzenną) naszego MOF.

- Suma wag równa 30 została przyjęta ze względów czysto technicznych (rachunkowych), dla możliwie łatwego przeprowadzenia Ćwiczenia M2F.
- Całkowita punktacja dla danego miejsca: Σ (indywidualna waga korzyści x indywidualna punktacja korzyści)
- Maksymalna całkowita punktacja: 30 (suma punktacji za poszczególne korzyści), 60 (po uwzględnieniu również wag)

M2D. Ocena przydatności: czynniki korzystne i czynniki niekorzystne dla realizacji przedsięwzięć z zakresu MZA w danym miejscu

Korzystając z poniższego formularza proszę przedstawić porównawczą analizę przydatności poszczególnych miejsc do przekształcenia w "zielony punkt".

Tabela nr 10.

Kategoria uwarunkowań	Waga czynnika	Rodzaj czynnika	korzystny / niekorzystny	Indywidualna punktacja (0; 1; 2)		
				Miejsce A	Miejsce B	Miejsce C
Warunki techniczne		trudności wynikające ze specyfiki lokalizacji zwiększające pracochłonność i kosztochłonność podtrzymywania efektów MZA, bieżącej obsługi, napraw i remontów	niekorzystny			
		przewidywane utrudnienia/czasochłonność uzgodnień i/lub zezwoleń budowlanych, środowiskowych, konserwatorskich niezbędnych dla wykonania MZA	niekorzystny			
		kosztochłonność lub czasochłonność niezbędnych prac przygotowawczych w zestawieniu z przewidywanym zakresem urządzania zieleni i przewidywanym efektem	niekorzystny			
		uwarunkowania miejsca stwarzają możliwość wykorzystania planowanej zieleni do zagospodarowania nadmiaru wody deszczowej lub dla jego zwiększonej infiltracji do gruntu	korzystny			
Powiązania przestrzenne		przewidywane ograniczenia w użytkowaniu miejsca wynikające z sąsiedztwa "niekompatybilnych" obiektów (centrów handlowych, przemysłowych, logistycznych, administracyjnych, ciągów infrastruktury, miejskich nieużytków)	niekorzystny			
		przewidywane jest utworzenie (w wyniku MZA) funkcjonalnych lub przestrzennych powiązań z pobliskimi „kompatybilnymi” obiektami (np. centrami mieszkaniowymi, rekreacyjnymi, sportowymi, kulturalnymi, edukacyjnymi).	korzystny			

Warunki prawne/ planistyczne	przewidywane ograniczenia w użytkowaniu miejsca wynikające z własności terenu (publiczna, prywatna)	niekorzystny			
	potencjalne przeszkody dla MZA, lub ograniczenia w użytkowaniu miejsca wynikające z trwającej lub planowanej ekspansji, względnie planowanego odtwarzania miejskiej infrastruktury	niekorzystny			
	ograniczenia dla MZA lub późniejszego użytkowania miejsca wynikające z wymogów ochrony już istniejących walorów kulturowych lub przyrodniczych	niekorzystny			
Lokalna społeczność	zagrożenie wandalizmem lub innymi zachowaniami antyspołecznymi, znacząca atrakcyjność miejsca dla przestępców	niekorzystny			
	potwierdzona jest akceptacja lokalnej społeczności dla planowanej MZA (w kontekście możliwych konfliktów z właścicielami/ użytkownikami pobliskich nieruchomości)	korzystny			
	pomimo braku zieleni, miejsce już preferowane przez mieszkańców/ użytkowników pobliskich nieruchomości dla spędzania wolnego czasu	korzystny			
Środowiskowy wymiar jakości życia	istniejące lub przewidywane ograniczenia dostępności miejsca dla osób starszych, matek z dziećmi lub osób niepełnosprawnych	niekorzystny			
	uwarunkowania środowiskowe ograniczające jakość / komfort pobytu (zanieczyszczenia powietrza, narażenie na hałas, ryzyko podtapiania itd.)	niekorzystny			
	wdrożenie MZA stworzy możliwość wieloletniego korzystania z zieleni w przestrzeni publicznej	korzystny			
Suma wag: 30	Suma punktów:				

- Indywidualna punktacja dla czynnika niekorzystnego: 2 - nie występuje lub jego wpływ na zamierzenia jest mało znaczący, 1 - umiarkowany wpływ, 0 - silny wpływ
- Indywidualna punktacja dla czynnika korzystnego: 2 - silny wpływ na zamierzenia, 1 - umiarkowany wpływ, 0 - nie występuje lub jego wpływ jest mało znaczący
- Decyzja o wyborze wag dla poszczególnych czynników należy do grupy warsztatowej. Należy wziąć pod uwagę specyfikę (społeczną, środowiskową, przestrzenną) naszego MOF.
- Suma wag równa 30 została przyjęta ze względów czysto technicznych (rachunkowych), dla możliwie łatwego przeprowadzenia Ćwiczenia M2F.
- Całkowita punktacja dla danego miejsca: Σ (indywidualna waga czynnika x indywidualna punktacja czynnika)
- Maksymalna całkowita punktacja: 30 (suma punktacji za poszczególne czynniki), 60 (po uwzględnieniu również wag)

M2E. Opis źródeł informacji wykorzystanej w ocenie miejsc pod względem niezbędności MZA i przydatności dla MZA

Lista źródeł informacji

W poniższej tabeli proszę podać źródła informacji (tytuły opracowań, nazwy dokumentów, linki do stron internetowych itd.) które zostały wykorzystane w Ćwiczeniach M2C i M2D

Tabela nr 11.

Źródło (tytuł, nazwa lub link)	Numer źródła
	1.
	2.
	3.
	4.
	5.
	6.
	7.
	8.
	9.
	10.
	11.
	12.
	13.
	14.
	15.
	...

Jakość i kompletność informacji

Proszę przedstawić uwagi o jakości i kompletności informacji zawartej w wymienionych wyżej źródłach

Tabela nr 12.

Informacja niezbędna dla oceny miejsca w następujących aspektach: ...	Uwagi o jakości i kompletności informacji	Numery najważniejszych źródeł informacji
Lokalna społeczność	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Środowiskowe uwarunkowania jakości życia	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	

Uwarunkowania prawne i planistyczne	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Błękitno-zielona infrastruktura	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Użytkowanie terenu i warunki techniczne	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
Jakość i funkcjonalność przestrzeni publicznej	<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach jakość i kompletność danych lub przetworzonych informacji, wykorzystanych w ocenie miejsca</i>	
<p>Co należałoby poprawić, aby informacje były lepszej jakości, łatwiej dostępne i pełniejsze? <i>Proszę opisać w kilku zdaniach</i></p>		

M2F. Łączna ocena niezbędności i przydatności miejsc dla MZA z zastosowaniem matrycy Mc Kinseya (wersja GE)

Ocenę każdego potencjalnego miejsca MZA można zilustrować graficznie - jako punkt w obszarze matrycy - w zielonym, żółtym lub czerwonym polu. Położenie punktu wynika z punktacji miejsca w kategoriach niezbędności i przydatności, oraz z przyjętych wartości progowych dla przynależności do poszczególnych pól barwnych. Wartości progowe można przyjmować arbitralnie, w zależności od potrzeb/założeń analizy.

Matryca może być wykorzystana na różnych etapach procedury wyboru miejsc MZA. Po raz pierwszy - dla sporządzenia długiej listy potencjalnych miejsc, poprzez wstępną ocenę niezbędności i przydatności (patrz D.T1.1.1, Stage 4). Raz drugi - dla optymalnego wyboru miejsc realizacji Planu Działania (patrz D.T1.1.1, Stage 5). Korzystanie z macierzy może być szczególnie przydatne, gdy trzeba dokonać wyboru spośród dużej liczby potencjalnych miejsc.

Proszę wykonać następujące czynności:

- wprowadź do poniższej tabeli wyniki uzyskane w ćwiczeniach M2C i M2D
- ustal w drodze konsensusu wartości progowe dla poszczególnych kolorów matrycy i odpowiednio wyskaluj obie osie
- umieść na diagramie punkty odpowiadające punktacji dla poszczególnych miejsc

Punktacja przydatności i niezbędności dla miejsc:

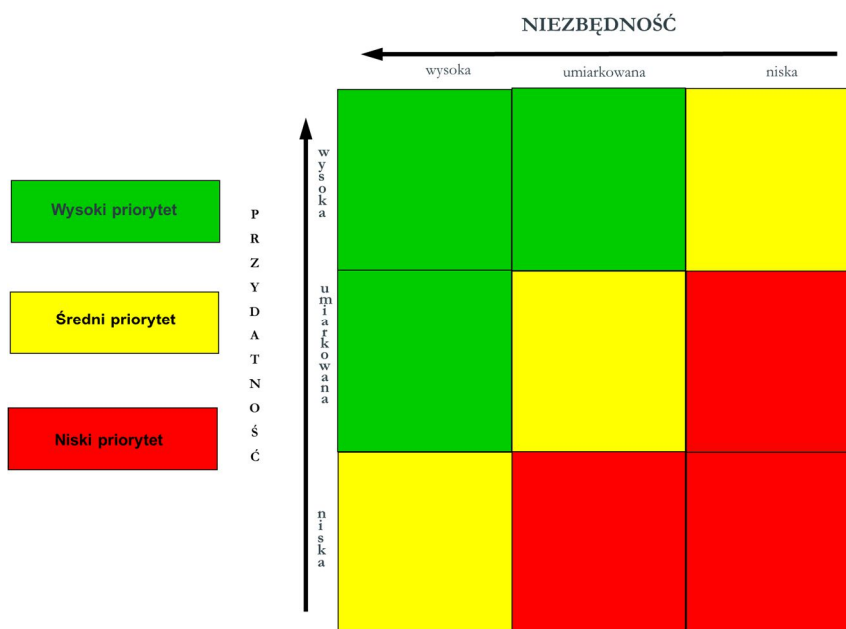
Tabela nr 13.

	Miejsce A	Miejsce B	Miejsce C	Miejsce ...
Przydatność				
Niezbędność				

Uwaga! Do tabeli wprowadzamy punktacje końowe niezbędności i przydatności dla poszczególnych miejsc, obliczone zgodnie z formułą: $punktacja = \sum (indywidualna\ waga \times indywidualna\ punktacja)$

Macierz Mc Kinseya (wersja GE) w zastosowaniu do wyboru miejsc MZA

Uwagi

Proszę w 1-2 zdaniach opisać ewentualne wątpliwości lub trudności w wykorzystaniu matrycy McKinseya w analizie i ostatecznym wyborze miejsc MZA

MODUŁ 3. WYBÓR RODZAJU ROZWIĄZANIA

Opis pracy w grupach warsztatowych

Zakres pracy w grupach:

Sesja 1 - wybór rodzaju „zielonego punktu”, w jaki ma zostać przekształcone dane miejsce

- ✓ ćwiczenia w analizie zebranych uprzednio danych, oraz w wykorzystaniu platform cyfrowych (i opcjonalnie - narzędzia InViTo) dla oceny możliwych sposobów przekształcenia miejsca w „zielony punkt”
- ✓ wybór preferowanego rodzaju “zielonego punktu” dla danego miejsca

Sesja 2 - Wybór Rozwiązań Opartych o Przyrodę (ROoP) dla danego miejsca

- ✓ ćwiczenia w analizie zebranych uprzednio danych, oraz w wykorzystaniu platform cyfrowych (i opcjonalnie - narzędzia InViTo) dla wskazania ROoP możliwych do zastosowania w danym miejscu w ramach przekształcania go w (taki a nie inny) „zielony punkt”
- ✓ ocena (punktacja) niezbędności i przydatności poszczególnych ROoP
- ✓ wybór preferowanych ROoP dla danego miejsca

Zadania do wykonania przez trenera w dniach poprzedzających szkolenie:

Session 1, Session 2

- ✓ poprzez wstępne szkolenie sprawdź praktyczną dostępność i użyteczność danych, oraz sprawdź możliwe rozwiązania (tj. możliwe docelowe rodzaje „zielonych punktów” i możliwe rodzaje ROoP)
- ✓ zapewnij na czas szkolenia dostęp online do platformy cyfrowej i narzędzi analitycznych

Zadania dla uczestników

Wszystkie opisane poniżej zadania prosimy wykonywać zespołowo, z pomocą trenera opiekującego się grupą. Prosimy o korzystanie zarówno udostępnionych źródeł danych jak i swojej wcześniejszej wiedzy eksperckiej i znajomości terenu.

Sesja 1

1. proszę wykonać wstępną analizę możliwości przekształcania poszczególnych miejsc w różne rodzaje „zielonych punktów”, korzystając z zebranych dotychczas danych/informacji, oraz z rekomendacji zawartych w Tabeli Pomocniczej nr 1.
2. proszę utworzyć wstępną listę możliwych rodzajów „zielonych punktów” i wpisać ją w Formularz M3A
3. dla danego miejsca proszę uzgodnić jeden spośród możliwych rodzajów „zielonych punktów”
4. proszę przygotować zwięzły opis rezultatów wspólnej pracy do zaprezentowania w części seminaryjnej innym uczestnikom szkolenia

Sesja 2

1. proszę wykonać wstępną analizę możliwości zastosowania różnych ROoP w danym miejscu (dla przekształcania go w dany rodzaj „zielonego punktu”) korzystając z zebranych dotychczas danych/informacji, jak i z definicji zawartych w Tabeli Pomocniczej nr 2 oraz z rekomendacji zawartych w Tabeli Pomocniczej nr 3.
2. proszę sformułować wstępną listę ROoP dla wybranego miejsca, i wpisać ją w Formularz 3A
3. korzystając z Formularza M3B proszę ocenić poszczególne ROoP pod względem kryteriów dopuszczających
4. dla danego miejsca proszę ocenić (punktacja) akceptowalne (co najmniej dwa) ROoP pod względem przydatności i niezbędności, korzystając odpowiednio z Formularzy M3C i M3D. Dla oceny niezbędności proszę skorzystać także z wskazówek zawartych w Tabeli Pomocniczej nr 4.
5. proszę uzgodnić wybór (jednego lub więcej) ROoP korzystając przy tym z macierzy Mc Kinseya (Formularz M3E)
6. proszę przygotować zwięzły opis rezultatów wspólnej pracy do zaprezentowania w części seminaryjnej innym uczestnikom szkolenia.

Wprowadzenie

Procedurę oceny zastosowaną w ćwiczeniach M3A, M3B, M3C, M3D i M3E należy wykorzystać dla wyboru rodzaju interwencji, który definiuje się łącznie jako wybór rodzaju „zielonego punktu” w jaki ma zostać przekształcone dane miejsce, oraz wybór zestawu rozwiązań opartych na przyrodzie (ROoP). Sama

procedura, jak również zestawy kryteriów zastosowane w ćwiczeniu M3 są zgodne z dokumentem D.T1.2.1 *Report on principles for selection of interventions*. Procedura ta może być również przydatna w okresie późniejszym, np. dla przyszłej weryfikacji ustaleń Planu Działania w trakcie jego wdrażania.

Im pełniejsza informacja o danym miejscu, oraz im lepsza współpraca w zespole analizującym różne możliwości interwencji, tym większa szansa na podjęcie trafnej decyzji o wyborze takiej, a nie innego rodzaju „zielonego punktu“ i o wyborze adekwatnych ROoP.

M3A. Oczekiwany rodzaj interwencji: docelowy rodzaj „zielonego punktu” oraz wybór ROoP

Miejsce

Korzystając z poniższego formularza, proszę uzgodnić rodzaj “zielonego punktu” (zob. także Tabela Pomocnicza nr 1) a następnie wpisać wstępną listę ROoP (zob. także Tabele Pomocnicze nr 2 i nr 3).

Metryczka miejsca przeznaczonego do przekształcenia w zielony punkt

Tabela nr 14.

Robocza nazwa miejsca	Koordynaty	Nr w rejestrze geodezyjnym

Charakterystyka miejsca

Tabela nr 15.

Obecny rodzaj miejsca (wg predefiniowanej listy)	Obecny sposób użytkowania miejsca i jego otoczenia
<i>Proszę zdefiniować aktualny rodzaj miejsca przypisując do jednej z kategorii wymienionych w Tabeli Pomocniczej nr 1. (zob. drugi wiersz tejże tabeli)</i>	<i>Proszę opisać w kilku zdaniach, biorąc pod uwagę: aktualne zagospodarowanie terenu, wielkość terenu, przybliżoną liczbę zainteresowanych mieszkańców, główne problemy społeczne, główne problemy środowiskowe, ograniczenia przestrzenne.</i>

Planowany rodzaj transformacji miejsca

Tabela nr 16.

Rozważane docelowe rodzaje „zielonych miejsc” (wg predefiniowanej listy)	Docelowy rodzaj „zielonego punktu” uzgodniony przez grupę warsztatową
<i>Proszę zdefiniować możliwe docelowe rodzaje “zielonego punktu”, zgodnie z Tabelą Pomocniczą nr 1 (zob. ostatnia kolumna tejże tabeli)</i>	<i>Proszę podać rodzaj “zielonego punktu” wybrany przez grupę warsztatową w drodze konsensusu</i>

Wstępna lista ROoP

Tabela nr 17.

ROoP wstępnie brane pod uwagę ” (wg predefiniowanej listy)	Wstępna lista ROoP uzgodniona przez grupę warsztatową
<i>Proszę zdefiniować możliwe rodzaje ROoP, zgodnie z Tabelą Pomocniczą nr 3. Poszczególne rodzaje ROoP są zwięźle scharakteryzowane w Tabeli Pomocniczej nr 2.</i>	<i>Proszę podać rodzaje ROoP wybrane przez grupę warsztatową w drodze konsensusu</i>

Uwagi

<i>Proszę opisać w 1-2 zdaniach ewentualne wątpliwości lub trudności w wyborze rodzaju „zielonego punktu“ lub w sporządzaniu wstępnej listy ROoP.</i>

M3B. Warunki dopuszczające, które muszą być w komplecie spełnione, aby dany rodzaj ROoP mogło być nadal rozpatrywane pod względem możliwego wykorzystania w danym miejscu.

Miejsce

Korzystając z poniższego formularza proszę udokumentować spełnienie/niespełnienie obowiązkowych kryteriów przez poszczególne, wstępnie wybrane ROoP. Jeśli ROoP spełnia dane kryterium, prosimy o umieszczenie znaku „+”, a jeśli nie, znak „-”. Jeżeli dla danego ROoP w jednym okienku pojawi się znak „-” oznacza to, że to ROoP zostanie wyłączone z dalszej analizy, ze względu na niemożność zastosowania w tym konkretnym „zielonym miejscu”.

Tabela nr 18.

Warunek	ROoP A	ROoP B	ROoP C	ROoP D	ROoP E	ROoP ...
Znana jest ścieżka uzgodnień/ zezwoleń dla danego rodzaju ROoP						
Nie ma nieuniknionego konfliktu danego rodzaju ROoP z instalacjami podziemnymi i nadziemnymi (zarówno istniejącymi, jak planowanymi)						
Istnieje wystarczająco dużo miejsca dla przeprowadzenia prac (zarówno na etapie urządzania, jak późniejszego utrzymywania zielonego obiektu)						
Nie ma sprzeczności z innymi, przyszłymi przedsięwzięciami dotyczącymi tego miejsca						

Wprowadzenie danego ROoP nie prowadzi do konfliktu z lokalnymi interesariuszami						
Konkluzja: "Tak" lub "Nie"						

M3C. Ocena poszczególnych rodzajów ROoP pod względem ich przydatności do zastosowania w danym miejscu

Miejsce (w tym nazwa docelowego rodzaju "zielonego punktu")

Korzystając z poniższego formularza proszę udokumentować porównawczą ocenę przydatności kilku rodzajów ROoP do zastosowania w danym miejscu

Tabela nr 19.

Kategoria uwarunkowań	Waga czynnika	Rodzaj czynnika	korzystny/ niekorzystny	Punktacja (0; 1; 2)				
				ROoP A	ROoP B	ROoP C	ROoP D	ROoP ..
Spodziewane trudności techniczne lub proceduralne w realizacji		przewidywane są konflikty ROoP z innymi instalacjami, możliwe do rozwiązania lecz wymagające dodatkowych projektów technicznych albo dodatkowych uzgodnień/zezwoleń	niekorzystny					
		przewidywane są trudne/czasochłonne procedury uzgodnień/zezwoleń niezbędnych dla wdrożenia danego ROoP	niekorzystny					
Spodziewane trudności finansowe w realizacji		spodziewane są trudności w sfinansowaniu danego rodzaju ROoP, np. z powodu braku środków na ten cel w budżecie miasta albo z powodu trudności w pozyskaniu środków zewnętrznych	niekorzystny					
		warunki miejsca sprawiają, że w konkretnym przypadku realizacja danego typu RPoP będzie bardziej pracochłonna lub kosztocłonna niż zwykle	niekorzystny					
Spodziewane trudności techniczne lub proceduralne w utrzymaniu		warunki miejsca sprawiają, że w konkretnym przypadku utrzymanie danego typu RPoP będzie bardziej pracochłonne lub kosztocłonne niż zwykle	niekorzystny					
		niejasny jest zakres kompetencji lub obowiązków w zakresie trwałego utrzymania danego rodzaju ROoP	niekorzystny					

Kontekst społeczny		spodziewane są zastrzeżenia lub trudności z akceptacją dla danego ROoP ze strony lokalnych interesariuszy	niekorzystny					
Praktyczne doświadczenie, nawiązanie do sprawdzonych rozwiązań		brakuje praktycznego doświadczenia lub projektantów lub ekip technicznych mogących wdrożyć dany rodzaj ROoP	niekorzystny					
		wdrożenie danego ROoP jest zbieżne z rekomendacjami zawartymi w Matrycy Interwencji	korzystny					
Suma wag: 35		Suma punktów:						

- Indywidualna punktacja dla czynnika niekorzystnego: 2 - nie występuje lub jego wpływ na zamierzenia jest mało znaczący, 1 - umiarkowany wpływ, 0 - silny wpływ
- Indywidualna punktacja dla czynnika korzystnego: 2 - silny wpływ na zamierzenia, 1 - umiarkowany wpływ, 0 - nie występuje lub jego wpływu jest mało znaczący
- Decyzja o wyborze wag dla poszczególnych czynników należy do grupy warsztatowej. Należy wziąć pod uwagę specyfikę miejsca.
- Suma wag równa 35 została przyjęta ze względów czysto technicznych (rachunkowych), dla możliwie łatwego przeprowadzenia Ćwiczenia M3E.
- Całkowita punktacja dla danego miejsca: Σ (indywidualna waga czynnika x indywidualna punktacja czynnika)
- Maksymalna całkowita punktacja: 18 (suma punktacji za poszczególne czynniki), 70 (po uwzględnieniu również wag)

M3 D. Ocena poszczególnych rodzajów ROoP pod względem niezbędności ich zastosowania w danym miejscu

Miejsce (w tym nazwa docelowego rodzaju “zielonego punktu”).....

Korzystając z poniższego formularza proszę udokumentować porównawczą ocenę niezbędności zastosowania kilku rodzajów ROoP w danym miejscu.

Tabela nr 20.

Obszar korzyści	Waga kategorii	Przykładowe korzyści	Indywidualna punktacja korzyści (0; 1; 2; 3; 4; 5)				
			ROoP A	ROoP B	ROoP C	ROoP D	ROoP ...
Mikroklimat /		ograniczanie narażenia ludzi na efekt wyspy ciepła (w tym zapewnianie enklaw klimatycznych)					

jakość powietrza		dla wrażliwych mieszkańców) usuwanie zanieczyszczeń powietrza, spowolnienie tworzenia wtórnych zanieczyszczeń, zwiększenie stężenia tlenu) ograniczenie rozprzestrzenia się hałasu					
Gospodarka wodami deszczowymi		zagospodarowanie wody deszczowej na miejscu, zwiększenie retencji nadmiaru wody oraz jej infiltracji do ziemi integracja zieleni z infrastrukturą dla odprowadzania wód deszczowych zmniejszenie udziału powierzchni uszczelnionych					
Gospodarka zielenią		tworzenie (lub ochrona) obszarów zieleni nie wymagającej intensywnej pielęgnacji i o niskich kosztach utrzymania intensywności zarządzania i względnie niskich kosztach utrzymania umożliwianie spontanicznej regeneracji dzikiej przyrody Zwiększenie udziału gatunków / odmian odpornych na ekstremalne temperatury, suszę i wiatry zaangażowanie lokalnej organizacji pozarządowej lub inicjatywy obywatelskiej na rzecz utrzymania terenów zielonych					
Bioróżnorodność		zwiększenie bioróżnorodności miasta (m.in. poprzez wprowadzanie rodzimych gatunków roślin i eliminację gatunków inwazyjnych) zapewnienie bazy pokarmowej dla małych zwierząt (motyle i inne zapylacze, drobne ptaki) ochrona i wzbogacenie siedlisk, w tym szczególnie ważnych dla ekosystemu miasta oraz zagrożonych zwiększenie ochrony i regeneracji gleb miejskich					
Jakość pobytu		zwiększenie synergii między różnymi funkcjami przestrzeni publicznej, ograniczenie konfliktów między tymi funkcjami zwiększenie rzeczywistego bezpieczeństwa pobytu zwiększenie (albo wykreowanie) wizualnej atrakcyjności miejsca miejscowe zwiększenie wielofunkcyjności przestrzeni publicznej					
Integracja lokalnej społeczności		tworzenie „przestrzeni sąsiedzkich” dla wspólnego spędzania wolnego czasu i wzmacniania więzi społecznych zwiększenie poczucia bezpieczeństwa tworzenie pozytywnej tożsamości miejsca i jego otoczenia zwiększenie atrakcyjności miejsca dla osób starszych, matek z dziećmi lub osób niepełnosprawnych					
Funkcjonalna różnorodność przestrzeni publicznych miasta		zwiększenie funkcjonalnej spójności sieci składającej się z różnych rodzajów przestrzeni publicznej przestrzenne / funkcjonalne powiązanie z już istniejącymi lub planowanymi obszarami (błękitno-) zielonej infrastruktury, w tym „zielonymi miejscami” kreowanymi poprzez MZA polepszenie jakości spójności sieci Zielonej					

		Infrastruktury w skali miasta i miejskiego obszaru funkcjonalnego					
Suma wag: 14							

- Ustalając indywidualną punktację korzyści, proszę wziąć pod uwagę zalecenia zawarte w Tabeli Pomocniczej nr 4. Możliwa punktacja: 5; 4; 3; 2; 1; 0, gdzie 5: bardzo duża korzyść; 0 - korzyść nie wystąpi lub będzie bardzo mało znacząca.
- Decyzja o wyborze wag dla poszczególnych czynników należy do grupy warsztatowej. Należy wziąć pod uwagę specyfikę miejsca.
- Suma wag równa 14 została przyjęta ze względów czysto technicznych (rachunkowych), dla możliwie łatwego przeprowadzenia Ćwiczenia M3E.
- Całkowita punktacja dla danego miejsca: Σ (indywidualna waga korzyści x indywidualna punktacja korzyści).
- Maksymalna całkowita punktacja: 35 (suma punktacji za poszczególne czynniki), 70 (po uwzględnieniu również wag).

M3E. Macierz Mc Kinseya (GE) w zastoowaniu do wyboru spomiędzy alternatywnych ROoP

Ocenę każdego potencjalnego ROoP można zilustrować graficznie - jako punkt w obszarze matrycy - w zielonym, żółtym lub czerwonym polu. Położenie punktu wynika z punktacji ROoP w kategoriach niezbędności i przydatności, oraz z przyjętych wartości progowych dla przynależności do poszczególnych pól barwnych. Wartości progowe można przyjmować arbitralnie, w zależności od potrzeb/założeń analizy.

Matrycę można wykorzystać dla końcowego wyboru ROoP, Korzystanie z macierzy może być szczególnie przydatne, gdy wobec znikomej wielkości „zielonego punktu” trzeba dokonać wyboru spośród dużej liczby (kilku, a może się zdarzyć, że nawet kilkunastu) przydatnych, adekwatnych ROoP. Więcej szczegółów dotyczących wykorzystania macierzy Mc Kinseya zob. dokument D.T1.2.1, Chapter 3.4.6. Final selection of ROoP.

Proszę wykonać następujące czynności:

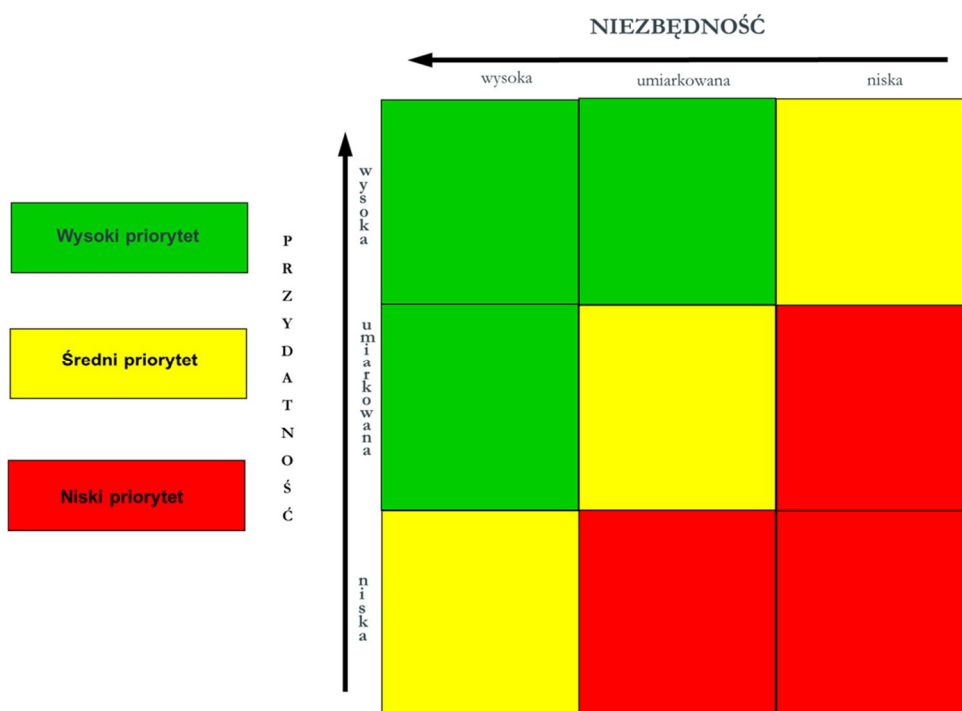
- wprowadź do poniższej tabeli wyniki uzyskane w ćwiczeniach M3C i M3D.
- ustal w drodze konsensusu wartości progowe dla poszczególnych kolorów matrycy i odpowiednio wyskaluj obie osie
- umieść na diagramie punkty odpowiadające punktacji dla poszczególnych ROoP

Punktacja przydatności i niezbędności dla ROoP:

Tabela nr 21.

	ROoP 1:	ROoP 2:	ROoP 3:	ROoP
Przydatność				
Niezbędność				

Uwaga! Do tabeli wprowadzamy punktację końcową niezbędności i przydatności dla poszczególnych ROoP, obliczone zgodnie z formułą: $punktacja = \Sigma$ (indywidualna waga x indywidualna punktacja)

Uwagi

Proszę w 1-2 zdaniach opisać ewentualne wątpliwości lub trudności w wykorzystaniu matrycy McKinseya w analizie i ostatecznym wyborze ROoP

Miejsce: Chorzów (PL)

Data: 26-27.10.2020

Nazwa spotkania: Szkolenie w zakresie Miejskiej Zielonej Akupunktury (MZA)

Szanowny Uczestniku,

Bardzo dziękujemy za udział w szkoleniu na temat MZA, przeprowadzonym w ramach projektu SALUTE4CE. Zapraszamy do wypełnienia ankiety ewaluacyjnej. Pana/Pani opinia przyczyni się do zapewnienia wysokiej jakości następnych spotkań/szkoleń realizowanych w ramach projektu SALUTE4CE.

Ankieta jest krótka. Jej wypełnienie nie powinno zająć więcej niż 10 minut.

Dziękujemy,

Organizatorzy

Ankieta

1. Informacje ogólne

1.1 Płeć:

- Mężczyzna
- Kobieta

1.2 Proszę wskazać grupę wiekową:

- 20-35
- 36-50
- 51-65
- powyżej 66 roku życia

1.3 Proszę wskazać grupę społeczną (jedną lub więcej) jaką reprezentował(a) Pan(i) na szkoleniu:

- Władze lokalne
- Władze regionalne
- Agencje sektorowe
- Uczelnie wyższe i instytuty badawcze
- Instytucje realizujące usługi publiczne lub zawiadujące infrastrukturą miejską
- MŚP
- Organizacje wspierające przedsiębiorców
- Mieszkańcy
- Inne (proszę podać jakie?):

2. Opinia o szkoleniu

2.1 Proszę wskazać ogólny poziom satysfakcji z udziału w szkoleniu:

2.2 W jakim stopniu wiedza przekazywana na szkoleniu może przydać się w planowaniu i wyborze miejsc („zielonych punktów”) dla zieleni w miejskich przestrzeniach publicznych?

2.3 W jakim stopniu wiedza przekazywana na szkoleniu może przydać się w dobrym wyborze rodzaju/formy zieleni dla planowanego „zielonego punktu”?

2.4. W jakim stopniu wiedza przekazywana na szkoleniu może ułatwić porozumiewanie się i współpracę specjalistów różnych branż w działaniach na rzecz zieleni w miejskiej przestrzeni publicznej?

2.5 Jak ocenia Pan/ Pani następujące elementy szkolenia?

Otwartość, możliwość interakcji z innymi uczestnikami oraz z prowadzącym szkolenie:

Adekwatność treści do przedmiotu szkolenia:

Jakość materiałów szkoleniowych

Jakość spaceru komentowanego

Jakość prezentacji i dyskusji seminaryjnych:

Jakość warsztatów

Jakość i adekwatność informacji pozyskiwanej w trakcie szkolenia z przestrzeni cyfrowej

Miejsca szkolenia

3. Czy jest coś, czym chciałby/chciałaby Pan/Pani się podzielić?

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!